

+ CHRISTUS +
porta fidei
OBRES DE JAVIER MARGARIT

Portada / Contraportada _Front Cover / Back Cover

Crist de llautó _Brass Christ

Llautó _Brass

26 x 21 x 6 cm.

Madrid 2011

+ CHRISTUS +
Porta fidei
OBRES DE JAVIER MARGARIT

Del 6 de maig al 7 de juliol

From 6 May to 7 July

Catedral de Lleida

Cathedral of Lleida

Exposició Commemorativa de l'Any de la Fe a la Diòcesi de Lleida
Commemorative Exhibition of the Year of Faith in the Diocese of Lleida

Diputació de Lleida

Ajuntament de Lleida

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

FUNDACIÓ SORIGUÉ

CONTINGUT _ CONTENT

SALUTACIÓ _ GREETING <i>+Joan Piris</i>	5
PRESENTACIÓ _ FOREWORD <i>Ximo Company</i>	7
MATÈRIA I MISTERI _ MATTER AND MYSTERY <i>José Ángel Hidalgo</i>	10
JAVIER MARGARIT EN DIÀLEG _ THE VOICE OF JAVIER MARGARIT <i>José Ángel Hidalgo / Javier Margarit</i>	16
SELECCIÓ D'OBRES _ SELECTION OF WORKS	21
NOTA BIOGRÀFICA _ BIOGRAPHICAL NOTE	48
CRÈDITS EXPOSICIÓ _ EXHIBITION CREDITS	49
CONTACTE _ CONTACT	50

SALUTACIÓ _ GREETING

It is with great joy that I present the exhibition Christus. Porta Fidei, welcomed within the context of the Year of Faith by our Diocese, inside its mother church, the Cathedral of Lleida. At the beginning of the Year of Faith, Pope Benedict XVI encouraged us in his Apostolic Letter Porta Fidei to set out “to lead people out of the desert, towards the place of life”.

I would very much like this modest exhibition to precisely be that “oasis” in the desert where the hope within every piece of art could be found. If only each one of these pieces, made with a great aesthetic taste by the young artist Javier Margarit, could help us to reencounter with both the oasis of peace we seek and the Beauty we all long for.

I invite you to calmly contemplate during this time, the work exposed at our cathedral. Look at them with affection and enjoy them, while allowing the mystery of Beauty and the Crucified and Risen Christ to penetrate and transform us with renewed vitality.

I am very grateful for the support given by all the people, institutions and entities in order to make this exhibition possible. God bless you.

I address and affectionate greeting to all of you. Your Bishop, brother in Christ,

+Joan Piris
Lleida, May 2013, Year of Faith

Amb una gran alegria presento l'exposició Christus. Porta Fidei, que la nostra Diòcesi, a l'interior de la seva església mare, la Catedral de Lleida, acull en el marc de l'Any de la Fe. El papa Benet XVI ens convidava, a l'inici de l'any de la fe, en la seva carta apostòlica Porta Fidei a posar-nos en camí “per rescatar als homes del desert i conduir-los al lloc de la vida”.

M'agradaria molt que aquesta petita mostra artística fos precisament aquest “oasi” dins del desert on poguéssim trobar l'esperança que conté tota obra d'art. Tant de bo que cadascuna d'aquestes peces, fetes amb bon gust estètic pel jove artista Javier Margarit, contribuïssin a retrobar-nos amb l'oasi de pau que tots cerquem i amb el desig de Bellesa plena que tots anhelem.

Us animo a contemplar amb calma, durant tot aquest temps, les obres exposades a la nostra catedral. Mireu-les amb afecte i gaudiu-les, tot deixant que el misteri de la Bellesa i del Crist Crucificat i Ressuscitat vagi penetrant en tots nosaltres i ens transformi amb una renovada vitalitat.

Agraeixo molt el suport de totes les persones, institucions i entitats que han contribuït a fer possible aquesta exposició. Que Déu us beneixi.

Us saluda a cadascú amb afecte el vostre germà bisbe,

+Joan Piris
Lleida, maig de 2013, Any de la Fe

PRESENTACIÓ FOREWORD

The aim of this exhibition devoted to Javier Margarit is to commemorate the Year of Faith proclaimed by Pope Benedict XVI, as well as to initiate a sincere path to openness towards contemporary art and artists of this present time of ours.

Javi Margarit's unique plastic contribution makes possible in Lleida to bring Paul VI's pact into being, which was announced in Rome 7 May 1964 to a group of contemporary artists: "The Pope, we, the Church, we have joined in a new alliance with the artist...; the pact of reconciliation and renaissance of the religious art, within the bosom of the Catholic Church...; we need you. Our ministry has need of your collaboration" (*Enchiridion del Patrimonio Cultural de la Iglesia*, Madrid, 2009).

It is with as much modesty as conviction that from the Delegació de Patrimoni Artístic i Cultural del Bisbat de Lleida we are decided to turn this exhibition space of the Cathedral of Lleida into a laboratory opened to the experimentation of the latest artistic tendencies of our country, made by artists from the last generations. The way of beauty, *Via Pulchritudinis* as expressed by the fathers of the Pontifical Council for Culture (2006), has to be, also in Lleida, a privileged pathway for evangelisation and dialogue with the artists of our present world. As Benedict XVI said in the dedication of the church of the Sagrada Família in Barcelona (7 November 2010), "beauty is one of mankind's greatest needs; it is the root from which the branches of our peace and the fruits of our hope come forth".

Amb aquesta exposició dedicada a Javier Margarit commemorem l'Any de Fe proclamat pel papa Benet XVI, però iniciem també, alhora, un sincer camí d'obertura de l'Església de Lleida envers l'art i els artistes del nostre temps, de la nostra contemporaneïtat.

Amb la singular contribució plàstica de Javier Margarit donem curs a Lleida al pacte que Pau VI ja va proclamar a Roma el 7 de maig de 1964, dirigit a un grup d'artistes contemporanis: "El papa, nosaltres, l'Església, hem signat el gran pacte de la nova aliança amb l'artista...; el pacte de reconciliació y de renaixement de l'art religiós, en el si de l'Església catòlica...; tenim necessitat de vosaltres. El nostre ministeri té necessitat de la vostra col·laboració" (*Enchiridion del Patrimonio Cultural de la Iglesia*, Madrid, 2009, pp. 59 i 56).

Amb tanta modèstia, doncs, com convicció, des de la Delegació de Patrimoni Artístic i Cultural del Bisbat de Lleida estem decidits a convertir aquest espai expositiu de la catedral de Lleida en un laboratori obert a l'experimentació de les darreres tendències artístiques del nostre país, elaborades pels artistes de les darreres generacions. La via de la bellesa, la *Via Pulchritudinis* com han expressat els pares del Consell Pontifici de la Cultura (2006), ha de ser, també a Lleida, un camí privilegiat d'evangelització i diàleg amb els artistes del món actual. Com va dir Benet XVI en la consagració de la Sagrada Família de Barcelona (7 de novembre de 2010), "la bellesa és la gran necessitat de l'home; és l'arrel de la qual brota el tronc de la nostra pau i els fruits de la nostra esperança".

It was needed such a space in the Church of Lleida, a modest laboratory at the service of contemporary artists, serving these new plastic formulations that, in the form of perception of the Mystery, that which is spiritual and transcendent, are daily produced in many creative minds of our present time. This is what we have tried to make possible in the left wing of the transept of the Cathedral of Lleida. An exhibition room that will act from now on as the thread running through the dialogue that the Church of Lleida wishes to establish side by side with today's artists. "We need you [artists]. We have need of your collaboration" (Paul VI).

I am extremely pleased that this exciting adventure is initiated with such a valuable, original, deep and appealing Christological perception as Javier Margarit's (1983). He is one of the young contemporary artists for whom I predict a great future; a future, throughout time, criss-crossed by great creative promises. The powerful strength of expression and communication of his work places us rightly in the centre of the Year of Faith: the compelling figure of Jesus of Nazareth, which is here treated with incredible plastic ductility. Margarit does not only create, but question the viewer. Margarit is able to produce that which is only inherent to great artists, that which only they are able to achieve: the bond, interest and visual –and emotional, thoughtful and critical- colloquy between the work and the spectator. Once it is truly accomplished, the interdependence between the artist and the spectators that look at their work, we have reached the top of all the aesthetic experiences in the History of Universal Art.

L'Església de Lleida havia de tenir un espai així, un petit laboratori al servei dels artistes contemporanis, al servei de les noves formulacions plàstiques que, en clau de percepció del Misteri, d'allò espiritual i transcendent, es produeixen a diari en nombrosos ments creadores del nostre present. Això és el que hem intentat aconseguir a l'ala esquerra del transsepte de la catedral de Lleida. Una sala d'exposicions que a partir d'ara exercirà de fil conductor del diàleg que l'Església de Lleida vol establir, colze a colze, amb els artistes actuals. "Tenim necessitat de vosaltres [dels artistes], tenim necessitat de la vostra col·laboració" (Pau VI).

I em plau enormement que aquesta apassionant aventura s'iniciï amb la tan valuosa com original, profunda i atraient percepció cristològica de Javier Margarit (1983), un dels joves artistes contemporanis a qui auguro un gran futur; un futur, temps a venir, solcat de molt bones prometenques creatives. La poderosa força expressiva -i comunicativa- de les seves imatges ens ubiquen amb encert en la centralitat de l'Any de la Fe: l'arrabassadora figura de Jesús de Natzaret, tractada aquí amb una ductilitat plàstica increïble. Margarit no sols crea, sinó que interpel·la l'espectador. Margarit és capaç de provocar allò que només és propi i poden -i saben- aconseguir els grans artistes: el lligam, l'interès i el col·loqui visiu -i emotiu, crític i reflexiu- entre l'obra i l'espectador. Assolit això, de debò, assolida la interdependència entre l'artista i el públic espectador que "mira" la seva obra, hem fet el bell cim de totes les grans experiències estètiques de la Història de l'Art Universal.

Therefore, and I end on this, the choice of Javier Margarit for this starting artistic walk in Lleida has not been in any way improvised nor by chance, much less random. After all, Margarit proves that the miracle and greatness of Faith are much better understood when, with an attitude of reflection, in silence, in peace and with a humble disposition, we are capable of being face to face with his powerful art pieces of Jesus of Nazareth. I invite you to have such a liberating -and invigorating- experience in terms of education, vision and reflection.

Ximo Company

Delegate of the Patrimoni Artístic i Cultural del Bisbat de Lleida
Professor of Història de l'Art Modern de la Universitat de Lleida

Per això, i acabo, la tria de Javier Margarit en l'inici d'aquesta caminada artística a Lleida no ha estat en absolut improvisada ni gens fortuïta, ni molt menys aleatòria. Al capdavant Margarit ens confirma que el miracle i la grandesa de la Fe s'entenen molt millor, si amb una actitud reflexiva, en silenci, en pau i en humil disposició, som capaços de situar-nos, fit a fit, davant de les seves poderoses imatges de Jesús de Natzaret. Us convido a fer aquesta alliberadora -i tonificant- experiència educativa, visiva i reflexiva.

Ximo Company

Delegat de Patrimoni Artístic i Cultural del Bisbat de Lleida
Catedràtic d'Història de l'Art Modern de la Universitat de Lleida

MATÈRIA I MISTERI _ MATTER AND MYSTERY

Reflexions entorn de l'obra de Javier Margarit _ Reflections on the work of Javier Margarit

Crist de bronze _ Bronze Christ

The polish poet Adam Zagajewski (Lwów, 1945), in some notes from his book *Another Beauty* (Farrar, Strauss, and Giroux, 2000), explains in amazement that the most catastrophic thing about the Soviet intellectuals that he knew during his University years were neither their cultural mistakes, nor their Marxists prejudices, nor their insistence on indoctrinating, but their unyielding tendency to reduce reality to banality: “As anti-Midas, they trivialized whatever they turned their attention to”.

El poeta polonès Adam Zagajewski (Lwów, 1945), en uns apunts del seu llibre *En la belleza ajena* (Pre-Textos, 2003), explica amb sorpresa que el més catastròfic dels intel·lectuals soviètics que va conèixer en els seus temps d'universitari no eren els seus errors culturals, ni els prejudicis marxistes, ni el seu afany d'adoctrinar, sinó la seva inexorable tendència a rebaixar la realitat banalment “com uns anti-Mides, trivialitzaven tot allò a què dirigien la seva atenció”.

He trobat tremendament incisiva i lúcida aquesta cita, anecdòtica si es vol, des del moment en què va arribar a les meves mans. Al mateix temps he vist en ella la seducció a la qual es veu sotmès contínuament tot pensament: la temptació a la superficialitat. Si el rei Mides transformava en or tot allò que tocava, nosaltres mostrem de vegades la fatalitat de devaluar el que arriba a les nostres mans.

No és una casualitat que comenci amb aquesta reflexió el text introductor a les obres que il·lustren aquest catàleg. En elles es demostra que els artistes són capaços de transcendir el que és quotidià. Enfrontant-se a tot allò que l'envolta, Javier Margarit observa atentament i manipula amb il·lusió i habilitat ensenyant-nos la realitat d'una manera nova, fent sorgir aquelles *noves epifanies* de les que parlava Joan Pau II en la *Carta als artistes* (Vaticà, 1999).

La transfiguració de la matèria

Les obres exposades aquí estan realitzades amb materials nobles: fusta, bronze, llautó, plom. La veritat del material emergeix en cadascuna de les peces. La naturalesa estellada, seca i fòssil de la fusta; el caràcter vetust, arcà y atrotinat del bronze; la condició

From the moment I came across it, I have found this citation tremendously cutting and clear. At the same time, I can see in it the seduction to which every thought is continuously subjected: the temptation of superficiality. If King Midas turned into gold everything he touched, sometimes we are doomed to devalue whatever falls into our hands.

It is not by chance that I start with this reflection the introduction text to the works illustrated in this catalogue. They provide proof that artists are able to transcend daily life. Facing everything he has around, Javier Margarit carefully observes and operates both with illusion and ability to show us the reality of a new form, making those *new epiphanies* about which John Paul II talked in the *Letter to artists* (Vatican, 1999) to emerge.

The transfiguration of matter

The works exposed in here have been made with fine materials: wood, bronze, brass and lead. The truth about the material emerges in each one of the pieces. The splintered, dry fossil nature of wood, the ancient, arcane, worn character of bronze, the shiny, bright, festive condition of brass, the serious, solemn, heavy mood of lead. Even the paper of both drawings and etchings is rough and silky at once. The affection with which all these materials have been selected shows a very detailed work, made with love, and handmade delicacy.

Nevertheless, matter is, in essence, inert. The artwork is alive. Iron “is recognizable only through creative acts nurtured with courage”. Thus spoke the French thinker Gaston Bachelard (1884-1962) in “*The Cosmos of Iron*” (*Revista de Occidente*, n. 3, 1976) about the sculptor Eduardo Chillida (1924-2002). Both the knowledge of materials and the execution of such “creative acts nurtured with courage” are the ones to

fulgurant, il·lustrada i festiva del llautó; el tarannà seriós, solemne i pesat del plom. Fins i tot el paper dels dibuixos i els gravats és robust i al mateix temps sedós. L’afecte amb el qual tots aquests materials han sigut seleccionats dona fe d’un treball apreciat i minuciós, de delicadesa artesanal.

No obstant això, la matèria és, en la seva essència, inerta. L’obra d’art és viva. “Al ferro únicament se’l coneix per mitjà d’actes creatius, valentament educats”. Així parlava en *El cosmos del hierro* (*Revista de Occidente*, n. 3, 1976) el pensador francès Gaston Bachelard (1884-1962) sobre l’escultor Eduardo Chillida (1924-2002). El coneixement dels materials i la realització d’aquests actes “creatius, valentament educats” són allò que insufla la vida en la matèria i la transfigura: d’inerta a viva, d’insubstancial a pregnat i plena de significat.

L’observació atenta de les obres de Margarit mostra les ferides del treball que les ha il·luminat i, al mateix temps, vela amb pudor l’esforç que aquest va suposar. Les peces ens fan pensar en la dura lluita que l’artista ha establert amb les forces de la matèria, però ens traslladen ràpidament, amb discreció, al terreny estimulant i saborós de la forma.

Sagrada Família Escaiola _Plaster Holy Family

breathe life into matter and transform it: from inert into alive, from unsubstantial into poignant and meaningful.

The careful observation of Margarit's works shows the wounds of the labour that has borne them and at the same time veils with modesty the effort it implied. The art pieces lead us to think about the hard struggle the artist has initiated against the forces of matter, but then they quickly move us to the stimulating field of form.

The pieces, however, do not halt in a quiet realm. Their escape from mimesis, from figurative perfection, does not reassure us but question us. They are not indulgent. Nor do they leave anyone indifferent. They urge, they question, they demand a response from the observer, with whom at this point they have already established an uncontainable dialogue.

Approach to the mystery

Although the work of Javier Margarit has explored several paths, the pieces presented here are all of them sacred art. They are basically figures of Christ. Most of them of the Crucified One. They lead us in a direct and sincere way to the heart of the mystery of the Crucified One. This mystery of our faith, mystery of all mysteries, was explained in depth by the Cardinal Ratzinger in *The Contemplation of Beauty* (Rimini, 2002).

Ressuscitat de bronze _Bronze Risen Christ

Les obres, no obstant, no s'aturen en una esfera plàcida. La seva fugida de la mimesis, de la perfecció figurativa, no tranquil·litza sinó que interpel·la. No són complaents. No deixen indiferent. Apresen, interpel·len, demanden una resposta de l'observador, amb qui han establert, assolit aquest punt, un diàleg incontenible.

L'apropament al misteri

Encara que l'obra de Javier Margarit ha explorat diversos camins, les peces presentades aquí són totes d'art sacre. Fonamentalment, són figures de Crist. Gairebé totes del Crucificat. Totes elles ens condueixen d'una manera directa i sincera al centre del misteri del crucificat. Aquest misteri de la fe, misteri de misteris, ho explicava amb profunditat el Cardenal Ratzinger en *La contemplación de la belleza* (Rimini, 2002).

En el text, d'especial rellevància pel nostre cas donat que parla de la Belleza i de Crist, Ratzinger mostra la dualitat, l'aparent contradicció entre dos textos de l'Escriptura. D'una banda, el Salm 44 canta "Ets el més bell de tots els homes, exhalen gràcia els teus llavis" (Salm 45, 3). D'altra banda, en un dels cants del Servent de Yahvé, en el llibre d'Isaïes, llegim "de tan desfigurat, ni tan sols semblava un home i no tenia res d'humana la seva presència" (Isaïes 52, 14).

Podríem dir que en les obres d'aquest catàleg es donen ambdues coses. Ens admirem de la bellesa davant cadascun dels cristos, tot reconeixent el dolor i la crueltat que expressen. Fins i tot, el *Ressuscitat*, malgrat mostrar-se ingràvid i gloriós, no amaga les seves ferides sinó que les mostra. Així, dóna fe que només l'amor concilia les dues veritats. La veritable obra d'art no té por a mostrar la foscor de la nostra existència. El pecat i els seus fruits (dolor i mort) s'entrellacen amb la gràcia lluminosa.

In the text, which is specially relevant for us since it talks about Beauty and Christ, Ratzinger shows the duality, the apparent contradiction, between two texts from the Scriptures. On the one hand, the Psalm 45 says "Of all men you are the most handsome, gracefulness is a dew upon your lips" (*Psalms* 44, 3). On the other hand, in one of the Lord's Servant songs, in Isaiah's book, it can be read "he suffered until he no longer looked human" (*Isaiah* 52, 14).

It could be stated that in the works presented in this catalogue, both things occur. The beauty of each christ is to be admired, even recognising the pain and cruelty they express. Even the *Risen One*, although he seems weightless and glorious, he does not hide his wounds but show them. Therefore, it certifies that only love reconciles both truths. The true work of art is not afraid of showing that which is dark in our existence. Sin and its fruits (pain and death) are intertwined with the radiating grace.

It is at this point that the exposed works prove to be exemplary, since they show both sides of the mystery. Professing love and affection for the material does not imply that it has to be impeccable. The material rather needs certain imperfection, so that the expression emanating from it is transformed into the humanity of the one represented.

Identity between matter and mystery.

Christmas liturgy expresses concisely the mystery of the Incarnation of the Son of God in the *Preface of Christmas Mass I*: "in Him we see our God made visible and so are caught up in love of the God we cannot see". This statement is also essence of every significant aesthetic: that which is visible leads us to that which is invisible.

At this point is where the work of Javier Margarit

Aquí és on les obres exposades es revelen exemplars, mostrant les dues cares del misteri. L'amor i l'afecte professat a la matèria no implica que aquesta es mostri implacable. Més aviat, es busca certa imperfecció en el material, de manera que l'expressió que emana, es transforma en la pròpia humanitat d'aquell qui representa.

Crist de fusta _Wooden Christ

La identitat entre matèria i misteri

La litúrgia de Nadal expressa de forma sintètica el misteri de l'Encarnació del fill de Déu en el *Prefaci I de la Missa de Nadal*: "Així, tot coneixent Déu d'una forma visible, som atrets a l'amor dels béns invisibles". Aquest enunciat és també l'essència de tota estètica transcendent: allò visible ens porta a l'invisible.

I és aquí on l'obra de Javier Margarit assoleix aquella gràcia d'unitat que identifica el misteri que expressa (la figura de Crist, Déu fet carn) amb la forma en què ho expressa (la transfiguració de la matèria, del material, convertits en obra d'art).

Entreveiem a través de les obres quelcom del resplendor que el rostre de Moisés emanava després de les trobades amb Yahvé. L'essència mateixa de l'obra d'art està representada en el misteri de Crist i el misteri de Crist s'esclareix amb la contemplació de la pròpia obra d'art. L'artista ens revela amb les seves obres la Font de tot do i ofereix, posant al Seu servei, el do que ha rebut d'Ella. Aquesta unitat és el que fa audaç l'obra de Javier Margarit.

reaches the unity grace that identifies the mystery expressed (the figure of Christ, God made flesh) with the way in which it is expressed (the transfiguration of the matter, the material, turned into an artwork).

Through the pieces of art we glimpse something of the brightness that emanated from Moses' face after his encounters with Yahweh. The essence of the artwork itself is represented in the mystery of Christ and the mystery of Christ is clarified with the contemplation of the artwork itself. The artist unveils with his work the Source of every gift and offers, at His service, the gift he has received from It. This unity is what makes Javier Margarit's work innovative.

I would like to conclude this text with another quote from the Slavic culture. This time, it is Dostoievski (1821-1881) who attributes the famous phrase: *Beauty will save the world*, to the Prince Mishkin (main character in *The Idiot*, 1868). The Prince repeats it one time and another during the novel. In Javier Margarit's work, we are attending the fulfilment of the double promise announced by Dostoievski.

Beauty of art and Beauty of Redemption are for us to contemplate. The former participates in the latter, and we appreciate the artist's effort in his work to identify one with the other. Christ, the supreme Beauty, is expressed with the poor matter turned into art. With these two hopes, the one given by faith and the one in Beauty, we expect the escape from banality and the salvation of the world.

José Ángel Hidalgo

Curator

Architect and Professor of the Universitat CEU - Cardenal Herrera de València

Crist de llautó _Brass Christ

M'agradaria tancar el text amb una altra cita de la cultura eslava. Aquesta vegada és Dostoievski (1821-1881), qui posa en boca del príncep Mishkin (protagonista de *L'idiota*, 1868) aquella cèlebre frase: *La bellesa salvarà el món*. El príncep la repeteix una i altra vegada al llarg de la novel·la. En les obres de Javier Margarit, assistim al compliment de la doble promesa que anuncia Dostoievski.

Se'ns dóna a contemplar la bellesa de l'art i la Bellesa de la redempció. La primera participa de la segona. I reconeixem, en aquestes obres, l'esforç que l'artista ha fet per identificar l'una amb l'altra. Crist, Bellesa suprema, és expressat amb la pobre matèria, amb la matèria pobre feta art. Amb aquesta doble esperança, la que atorga la fe en la bellesa i en la Bellesa, esperem la fugida de la banalitat i la salvació del món.

José Ángel Hidalgo

Comissari

Arquitecte i Professor de la Universidad CEU - Cardenal Herrera de València

JAVIER MARGARIT EN DIÀLEG _ THE VOICE OF JAVIER MARGARIT

Extractes d'una conversa amb Javier Margarit _ Excerpts from a conversation with Javier Margarit

I have known Javier Margarit for many years. However, whilst we devote two hours to chatting calmly, he surprises me. We share one after another the topics related to his artistic production. He talks about his mentors with devotion, about the subjects he deals with and the mystery of art.

He speaks with great simplicity. With a mixture of full confidence in what he is doing and a shadow of a doubt and uncertainty at the same time. He knows the artist does never work with certainty but wandering with resolution, and always in an approximate way, around the truth. Nevertheless, from time to time, he is conscious of having reached, without knowing how, the very core of things.

Here we present some extracts of these conversations. They are just fragmented pieces that bring us closer to the freshness (and depth as well) with which the artist faces his work.

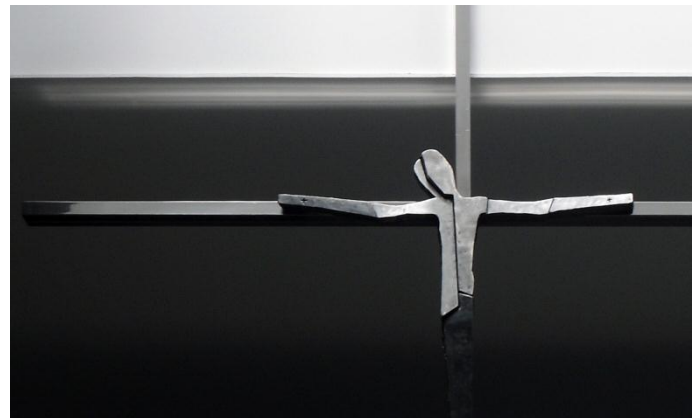
The figure of Christ as a subject

Why the figure of Christ and not another subject? I think it is the most radical expression that man has ever taken throughout history. The cross has been used in art not only for its Christian meaning, but also as a symbol. It is an option, in art, to take any subject, object, time or life situation and express it. And, in fact, all of this may be leading us to beauty, the Beauty. However, I feel that the fact of creating christs is a shortcut and a more direct way of facing reality.

Conec Javier Margarit des de fa molts anys. No obstant, en les dues hores que dediquem a xerrar tranquil·lament, em sorprèn. Anem desgranant amb tranquil·litat temes relatius a la seva producció artística. Parla amb devoció dels seus mestres, dels temes que tracta i del misteri de l'art.

Conversa amb molta senzillesa. Amb una barreja de confiança total en el que està fent i, alhora, amb una certa ombra de dubte i inseguretats. Sap que l'artista mai està treballant amb certeses, sinó que deambula amb constància, i sempre de forma aproximativa, al voltant de la veritat. De tant en tant, però, és conscient que ha arribat, sense saber com, al nucli de les coses.

Deixem aquí uns fragments d'aquestes converses. Són només uns retalls, fragmentaris, que apropen a la frescor (i també a la profunditat) amb la qual l'artista enfronta la seva feina.

Crist d'alumini _ Aluminum Christ (Parròquia El Buen Pastor Ponferrada)

Graphic art and sculpture

My graphic work was an evolving process that led me to sculpting. In fact, many times when I am sculpting I go back and review my drawings. I have sculpted christs that can be directly associated to some of my drawings. Somehow, I had the depiction in the back of my head when sculpting. They complement each other and are part of an evolutionary process.

There is a direct correlation between the object and the constructive process followed. The final result is always linked to its constructive process. The most geometrical christs came up from concrete casts in polystyrene moulds that were cut with cutter, so the final form was very limited. After changing to wax as the raw material for modelling, they have been gaining more expressivity.

Discourse of the art pieces with the materials and their process

Many times one can be amazed by how the material itself leads the piece into a different direction than its initial one. You began with a preliminary idea, with a specific colour or a certain patina but in the end, the

Crist de bronze _Bronze Christ

La figura de Crist com a tema

¿Per què la figura de Crist i no un altre tema? Em sembla que en ella es troba l'expressió més radical que ha pogut adoptar l'home al llarg de la història. La creu s'ha utilitzat a l'art no només amb el significat pròpiament cristià, sinó també com a símbol. És una opció prendre per a l'art qualsevol tema, objecte, moment o situació de la vida, i plasmar-lo. I en realitat, tot això ens pot estar parlant d'una bellesa, de la Bellesa en majúscules. Tanmateix, sento que el fet de fer crists és com una dreuera a tot plegat i una manera d'enfrontar la realitat més directa.

Sobre l'obra gràfica i l'escultura

Trobo en la meua obra gràfica un procés evolutiu que m'ha portat cap a l'escultura. De fet, moltes vegades quan estic fent escultura reviso els meus dibuixos inicials. Tinc crists que associaria directament a alguns dibuixos. D'alguna manera he tingut la imatge davant mentre produïa escultura. Són complementàries i formen part d'un procés evolutiu.

Existeix una relació directa entre l'objecte i el procés constructiu utilitzat. El resultat final sempre va lligat al seu procés constructiu. Els crists més geomètrics van sorgir de buidats de formigó en motlles de *pòrex* tallats amb cúter i això limitava molt la forma. Després han anat guanyant expressivitat en passar a la cera com a matèria primera de modelatge.

Diàleg de l'obra amb el material i el seu procés

Moltes vegades et sorprèn com el propi material et dirigeix la peça envers una direcció en la qual no havies pensat. Anaves amb una idea inicial, ja la imaginaves d'un color o amb una certa patina i, al final, el propi procés d'elaboració la va allunyant d'aquella idea preconcebuda, d'allò que havies pensat, però també aquí és bo deixar certa llibertat a l'obra. Es tracta d'escoltar el material.

entire elaboration process takes you further from the early vision you had. But then, it is good to leave some freedom to the piece of art. It's about listening to the material.

There are times when the material does not respond as you wish it did, nor does it become what you had in mind for it. This happens with wood, too. You do not conceive the totality of the piece, nor how the exact twining of the material will appear on the surface. It's a process of making and unmaking and vice versa... The exact experimentation happens with the patina, it's a back and forth process, until one steps away. There comes a time when you are surprised by how strong the piece is, more than you thought it would be, and therefore you dare not add more to it. Sometimes it's a success and others one is just left wondering.

Mare de Déu de fusta _Wooden Virgin Mary

Crist de bronze _Bronze Christ

De vegades el material tampoc et respon com esperaves que et respongués, ni acaba traient allò que havies pensat per a ell. Això també passa amb la fusta. No pots concebre dins el cap la globalitat de la peça, ni com serà la macla exacta del material a la superfície. És un procés de fer-desfer-fer... Amb el tema de les patines passa el mateix: és un anar i tornar, fins que ho deixes i arriba un moment que allò ja té més força que la que hi pensaves posar, de manera que ja no t'atreveixes a treballar-hi més. De vegades l'encertes i d'altres et quedes amb el dubte.

L'expressió de l'obra i el seu missatge

Malgrat que els cristos siguin molt semblants uns dels altres, és molt important que portin una idea al darrera, que siguin cristos "d'idea", que et digui cadascú el que et vol dir.

La temàtica dels cristos es pot abordar des de molts punts de vista. Formalment, també. Encara que tots comparteixen més o menys un mateix llenguatge,

The expression of the work and its message

Although christs are similar to each other, it is important for each and every one to express its own idea. They each should be a christ with a “message”, so that each one shall say what they wish to say.

The theme of the christs can be approached from many perspectives. Formally as well. Even though they all share in some way the same language, because the artist’s hands and mind are always the same, each one comes to a halt in a scene, frozen in a specific moment: here kindness, there suffering... For example, I have a very geometrical one that represents a suffering christ in pain, it has a very strong expression, since it is trying to capture that exact instant, and it is rigid, contorted, unrecognizable...

The figurative in sacred art

When asked whether or not religious art needs to be representational, I would say yes, but it’s not a primary requirement. Art is powerful enough on its own, and it speaks about anything with anything, without prejudice. With this said, I believe when one does sacred art and it is figurative the message becomes more accessible to the viewers and to oneself, for we are sensitive visual beings. To reach out to men, Christ became a human figure. All parables are based on stories and relationships between people, which can be transformed into bodies and recreated in the imagination, because otherwise what we want to convey may not become. Sacred art, like all art, has the primary mission to shake man in their daily routine. When this art becomes abstract, if it is not strong enough or the observer is not educated, one can run the risk of the message being lost.

perquè són les mateixes mans i el mateix cap que executen les obres, d’alguna manera cadascun d’ells intenta aturar-se a diferents escenes i anar congelant instants: aquí em quedo amb la bondat, aquí amb el sofriment... Per exemple, en tinc un de molt geomètric que representa un crist en un moment de sofriment, té una expressió forta, perquè intenta captar aquell instant, i està rígid, desencaixat, irreconeixible...

Crist de bronze _Bronze Christ

La figuració a l’art sacre

Davant la pregunta si l’art sacre ha de ser o no figuratiu, jo et diria que sí, encara que molt probablement no sigui aquest l’únic camí. No s’han de tenir prejudicis i s’ha d’admetre que l’art és suficientment potent com per parlar de qualsevol cosa amb qualsevol cosa. Dit això, em sembla que quan es fa art sacre, si és figuratiu allò que es vol dir pot arribar a més gent, fins i tot a un mateix. Doncs som sensibles i les coses ens entren per la vista. Per arribar als homes, Crist va adquirir una figura humana. Totes les seves paràboles estan basades en històries i relacions entre persones, a les quals un pot posar-les cos i recrear-les a la imaginació, perquè sinó, allò que es vol transmetre potser no arribaria. L’art sacre, com tot art, té com a missió principal sacsejar l’home a la

Further artistic production and the relationship with sacred art

It has always drawn my attention everything that has been worn by time, that to which time itself has given back a patina, or has soiled and mistreated. To put it in another way, it is an elegant mistreat ... If you were to mistreat a material you would never do it this way. Time prints "something" in things.

Fusta nº 8 _Wood nº 8 (105 x 130 cm.)

You ask me how I would link it to one another. I think they are parallel. I try not to mix them, but somehow there is a direct relationship. I think about taking something very poor and limited, and restoring the life and richness it once had, but in its present condition this rich past life is hidden and depending on how you treat it, it suddenly revives. They are like relics, relics from another time, relics of time.

In Lucio Muñoz's book, *El conejo en la chistera*, there is a description of how his studio is, with a terrace next to it; it is a really great description. He speaks of this space as if it had a brutal density, where chaos ruled all, but somehow he had everything calculated and under control...The description follows with the raw material of his work, the woods, and how he had

seva rutina diària. I quan aquest art es torna abstracte, pot córrer el risc, si l'obra no és molt forta i l'observador no està educat, de que allò no digui res.

Una altra producció artística i la relació amb l'obra sacra

Sempre m'ha cridat l'atenció tot allò que ha estat desgastat per el temps, allò al qual el propi temps li ha retornat una patina, o ho ha embrutat o ho ha maltractat. Per dir-ho d'alguna manera, és un maltractament elegant... Si haguessis de maltractar un material mai no ho faries així. El temps imprimeix "quelcom" a les coses.

Em preguntes com vincularia l'una amb l'altra. Jo crec que són paral·leles. Intento no barrejar-les, però en cert sentit tenen una relació directa. Em sembla que es tracta de prendre alguna cosa molt pobre i molt limitada, i retornar-li una riquesa i una vida que va tenir en el seu dia, però que ara mateix per la condició en que es troba està amagada i, segons com la tractis, de cop la recupera. Són com relíquies, relíquies d'un altre temps, del temps.

En un llibre de Lucio Muñoz, *El conejo en la chistera*, hi ha una descripció de com era el seu espai de treball, tocant a una terrassa. La descripció és molt bona. Parla d'aquell espai com si tingués una densitat brutal, en la qual hi regnava el desordre i malgrat això ho tenia tot controlat, calculat... La descripció segueix amb la matèria primera de treball, les fustes, com les tenia classificades a la terrassa, com les deixava a l'aigua, al sol, a la humitat, al fred, per a que la pròpia naturalesa les retornés a una vida i a una riquesa nova que en aquell moment la fusta no tenia, però que encara és capaç d'assolir. No puc comparar-me amb Lucio Muñoz, i no vaig tenir la sort de conèixer-lo, però li tinc molta estima perquè d'ell he agafat prestada una manera de fer.

them all classified in the terrace, and how he left them just be, under the water, sun, humidity, cold, with the intention of allowing nature to revive them to a new life and richness that they no longer had, but they are still able to acquire. I never had the chance to meet Lucio Muñoz and I cannot measure myself up to him, but I am grateful to him for I have borrowed his unique ways of doing.

I have, in my family's country house, a timber orchard and there the environment returns them that richness that only time gives to things. Working with wood is always a novelty, every time you unveil one, you find something, you break them apart and then bring them together again. And as I mentioned before, my way of working is a back and forth process; there comes a time when you must stop and say "I can no longer touch it." There is a completely destructive moment where you do not care if it breaks, if you attach it to another, if you strip it, stitch it back together, if more paint falls into it, if it still hasn't dried... While you are creating, nothing matters, but there is an instant when one says "it remains like this" and then it must be treated with exclusive delicacy. You walk it like in a tray from one side to the other, so it does not get stained or ruined because you have found something, because it has become what it had to be. It is a scattered way of working. You find things as you make and unmake them, always going back and forth.

José Ángel Hidalgo
Javier Margarit

Tinc, a una casa de camp dels meus pares, un hort de fustes i allà hi estan per que el medi els retorni aquella riquesa que només el temps sap donar a les coses. Treballar amb elles és sempre una novetat, cada cop que les vas destapant hi trobes alguna cosa, les vas trencant i les vas tornant a compondre. I com t'he comentat abans, la meua manera de treballar es un fer-desfer-fer; arriba un moment que ho tens i dius "ja no la puc tocar".

Fusta nº 16_ Wood nº 16 (67 x 180 cm.)

Hi ha un moment totalment destructiu on t'és igual si se't trenca una, si en poses una altra, si l'arrenques, si l'enganxes, si s'hi vesa més pintura del compte, si encara no s'ha assecat... Mentre vas fent, tot t'és una mica igual, però arriba un moment que dius "això es queda així" i tractes allò amb una delicadesa exclusiva. Ho passeges com en una safata d'un costat a l'altre, perquè no se't taqui ni se t'espallli, perquè has trobat alguna cosa, perquè ja és el que ha de ser. És una manera de treballar difusa. Vas trobant-ho a mesura que ho vas fent i desfent.

José Ángel Hidalgo
Javier Margarit

SELECCIÓ D'OBRES _ SELECTION OF WORKS

Cru I_Cross I

Plom / Acer _Lead / Steel

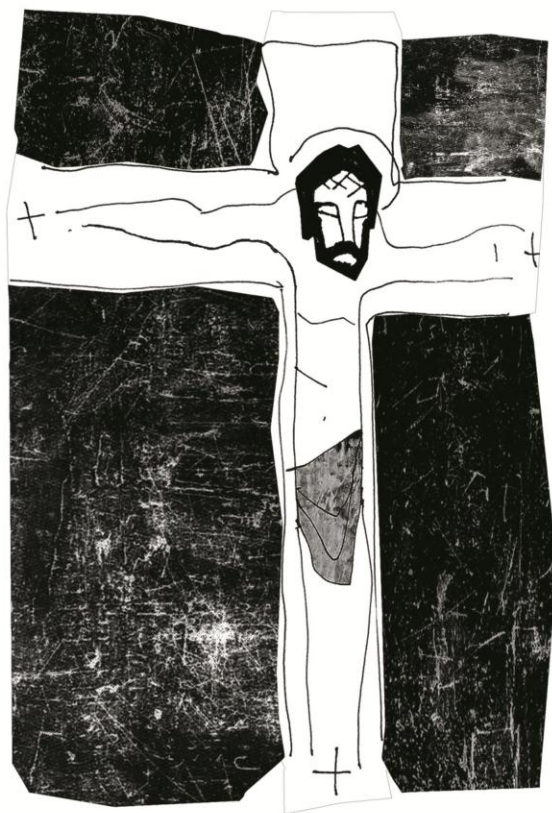
106 x 54 cm.

Barcelona 2006

Cru II_Cross II

Fusta_Wood
25 x 25 x 7 cm.
Madrid 2010

Crucificat I _Crucified Christ I

Gravat, Edició de 25 exemplars _Etching, Edition of 25 copies

Paper _Paper 52 x 38 cm. / Planxa _Plate 21 x 17 cm.

Madrid 2013

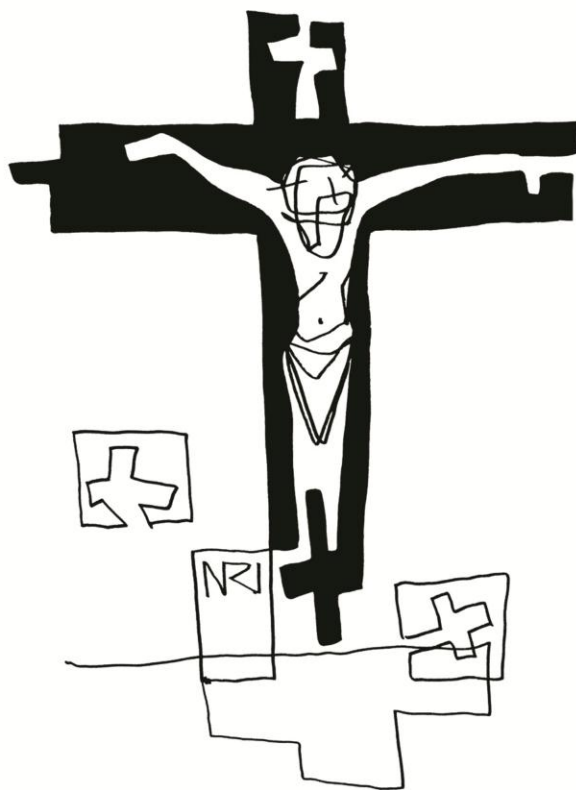

Rostre_Face

Gravat, Edició de 25 exemplars _Etching, Edition of 25 copies

Paper _Paper 50 x 31 cm. / Planxa _Plate 20 x 14 cm.

Madrid 2013

Crucificat II _Crucified Christ II

Gravat, Edició de 25 exemplars _Etching, Edition of 25 copies

Paper _Paper 40 x 30 cm. / Planxa _Plate 18 x 15 cm.

Madrid 2013

Rostre i Esperit _Face and Spirit

Gravat, Edició de 50 exemplars _Etching, Edition of 50 copies

Paper _Paper 40 x 37 cm. / Planxa _Plate 20 x 20 cm.

Madrid 2013

Maria _Mary

Gravat, Edició de 50 exemplars _Etching, Edition of 50 copies

Paper _Paper 40 x 32 cm. / Planxa _Plate 20 x 14,5 cm.

Madrid 2013

Crucificat III _Crucified Christ III

Gravat, Edició de 25 exemplars _Etching, Edition of 25 copies

Paper _Paper 70,5 x 32,5 cm. / Planxa _Plate 39,5 x 12,5 cm.

Madrid 2013

Sant Sopar _Last Supper

Gravat, Edició de 25 exemplars _Etching, Edition of 25 copies

Paper _Paper 55 x 160 cm. / Planxa _Plate 55 x 160 cm.

Madrid 2013

Crist nº 1 _Christ nº 1

Llautó _Brass
42 x 42 x 5 cm.
Madrid 2012

Crist nº 2 ***Christ nº 2***
Bronze / Acer_Bronze / Steel
160 x 110 x 20 cm.
Madrid 2011

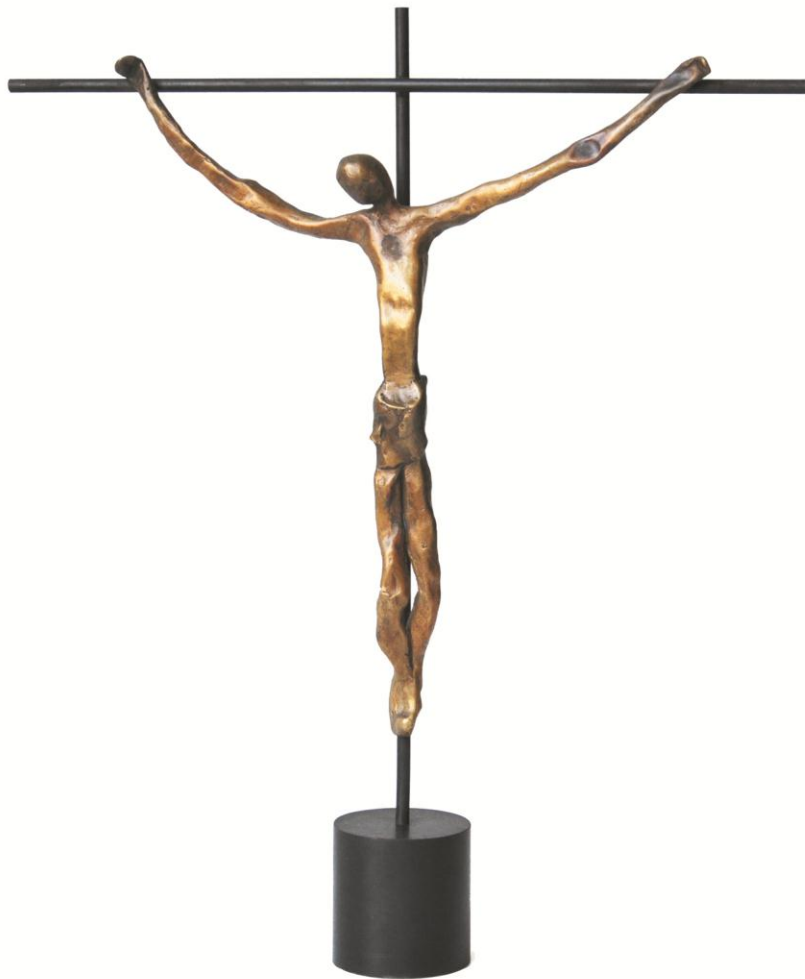
Crist nº 3 _Christ nº 3

Llautó _Brass
50 x 34 x 10 cm.
Madrid 2011

Crist nº 4 _Christ nº 4

Llautó _Brass
60 x 60 x 10 cm.
Madrid 2011

Crist nº 5 _Christ nº 5

Llautó _Brass
42 x 35 x 7 cm.
Madrid 2012

Crist nº 6 _ Crist nº 6
Fusta / Ferro _ Wood / Iron
40 x 90 x 10 cm.
Madrid 2012

Crist nº 7 _Christ nº 7

Bronze _Bronze

38 x 27 x 9 cm.

Madrid 2012

Crist nº 8 _Christ nº 8

Bronze _Bronze

43 x 36 x 12 cm.

Madrid 2013

Candeler _Candlestick

Fusta / Vidre _Wood / Glass

23 x 16 x 16 cm.

Madrid 2013

Crist nº 9 _ ***Christ nº 9***
Bronze / Fusta / Acer _ Bronze / Wood / Steel
62 x 50 x 19 cm.
Madrid 2013

Crist nº 10 _ Christ nº 10

Bronce / Hierro _ Bronze / Iron

47 x 47 x 8 cm.

Madrid 2013

Ressuscitat _ Risen Christ

Bronze _ Bronze

45 x 40 x 13 cm.

Madrid 2013

Fusta nº 17 _ Wood nº 17

Fusta _Wood

57 x 57 cm.

Madrid 2012

Sagrada Família I _Holy Family I

Escaiola _Plaster

26 x 14 x 14 cm.

Madrid 2011

Mare de Déu _ Virgin Mary

Fusta / Llautó _ Wood / Brass

78 x 32 x 30 cm.

Madrid 2013

Sagrada Família II _Holy Family II

Fusta _Wood
65 x 30 x 27 cm.
Madrid 2013

NOTA BIOGRÀFICA _ BIOGRAPHICAL NOTE

Taller de producció _ Production workshop

Javier Margarit Boscà (Gandia, La Safor, 1983) is an architect by the Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB), where he graduated in 2008.

He is also an sculptor in both small and large formats and masters a wide range of diverse materials, with a distinct preference for bronze, which he manufactures with an incredible ductility and usually smelts hand in hand with the Capa Esculturas foundry in Madrid.

In 2008, he moved to Madrid to become a member of the prestigious Vicens + Ramos architectural studio, where he currently is in the position of Project Director. In 2010, he completed his formal training taking a master in *Advanced Architectural Projects* in Madrid School of Architecture (ETSAM). He combines his professional activity with painting and sculpture. Due to various placed orders, he had the opportunity to make several sculptures for chapels and churches. These include, among others, the Christs of both the high altar and the Holy Sacrament chapel of the church of Nuestra Señora de la Consolación in Córdoba, as well as the collection of sculptures for the parish church of El Buen Pastor in Ponferrada.

In addition, he collaborated directly in the development of the platforms for Pope Benedict XVI's visit on the occasion of the World Youth Day (WYD) Madrid 2011, awarded Premio COAM de Arquitectura Efímera 2012.

Javier Margarit Boscà (Gandia, La Safor, 1983) és arquitecte per l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB), on es va graduar el 2008.

És alhora escultor en petits i grans formats i domina els materials més plurals i diversos, amb una predilecció pel bronze, que manufactura amb una ductilitat increïble i que acostuma a fondre colze a colze amb la foneria Capa Esculturas de Madrid.

L'any 2008 es va desplaçar a Madrid per formar part del prestigiós estudi d'arquitectura Vicens + Ramos, on a l'actualitat desenvolupa el càrrec de director de projectes. El 2010, va completar la seva formació amb el màster de *Proyectos Arquitectónicos Avanzados* a l'Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Madrid (ETSAM). Compagina la seva activitat professional amb la pintura i l'escultura. Per raó de diversos encàrrecs, ha tingut ocasió de realitzar escultures per a capelles i esglésies. Entre elles, en destaquen el Crist de l'altar major i el de la capella del Santíssim de l'església de Nuestra Señora de la Consolación a Córdoba, així com el conjunt d'escultures per a la parròquia d'El Buen Pastor a Ponferrada.

De la mateixa manera, va col·laborar directament en el desenvolupament de les estrades per a la visita del Papa Benet XVI amb motiu de la Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) Madrid 2011, Premio COAM de Arquitectura Efímera 2012.

Taller de producció _ Production workshop

CRÈDITS EXPOSICIÓ _ EXHIBITION CREDITS

ORGANITZACIÓ _ ORGANIZATION

Delegació de Patrimoni Artístic i Cultural del Bisbat de Lleida

PATROCINI i COL-LABORACIÓ _ SPONSORSHIP and COLLABORATION

Bisbat de Lleida, Capítol de la Catedral de Lleida, Diputació de Lleida, Ajuntament de Lleida, Museu de Lleida: Diocèsà i Comarcal, Associació Amics de la Seu Vella, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Fundació Sorigué, Centre d'Art d'Època Moderna de la Universitat de Lleida

COMISSARI _ CURATOR

José Ángel Hidalgo

COORDINACIÓ _ COORDINATION

Ximo Company, Lluís Casaña

DIRECCIÓ i MUNTATGE _ DIRECTION and INSTALLATION

Prudenci Español

RETOLACIÓ _ LABELLING

SIGNUM Rètols

IL·LUMINACIÓ i SO _ LIGHTING and SOUND

Museu de Lleida: Diocèsà i Comarcal

GUIES I MONITORATGE _ GUIDES and MONITORING

Museu de Lleida: Diocèsà i Comarcal, Universitat de Lleida (Amy Aidara, Josep M. Balasch, Mireia Betriu, Anna Camats, Samanta Estauste, Laura Garralón, Raquel Gómez, Anna Iglesias, Vanessa Mecías, Melanie Rebollo, Àngela Sanz, Natalia Terré, Sònia Vidal)

FOTOGRAFIA i DISSENY GRÀFIC _ PHOTOGRAPHY and GRAPHIC DESIGN

José Ángel Hidalgo, Javier Margarit

TRADUCCIÓ i REVISIÓ DE TEXTOS _ TRANSLATION and TEXT REVISION

Pilar Santolaria, Ana Isabel Santolaria, Desirée Casoni

EDICIÓ _ EDITED

Arts Gràfiques Bobalà S.L.

IMPRESSIÓ _ PRINTED

Arts Gràfiques Bobalà S.L.

javier.margarit@gmail.com

+34 680598012

+34 646571979

